

nesbyrd om kulturel Paavirkning. Mange Steder anbringes der i Bindingsværkets yderste Fag en stor Skraastiver, som enten kan støtte Hjørnestolpen eller den næstyderste Stolpe. Naar det første er almindeligt paa Vestfyn og i Jylland Syd for Vejle, skyldes det sikkert direkte Paavirkning, og det kan maaske ogsaa skyldes en saadan, naar Bjerge Herred Nord for Vejle og Nordfyn har den sidste Skik. Et større Skel i Kultur gaar mellem Sjælland med Lolland og Falster paa den ene Side, Fyn og Jylland paa den anden. I Øst-Danmark samler man Stuehusets Ildsteder om een Skorsten. »Det kuppelformede Køkken« synes at have Forbindelser længere østpaa, helt til de baltiske Lande. I Jylland derimod har Stuehuset almindeligt to Skorstene. Ejendommeligt nok følger nogle Kystegne i Jylland, fra Djursland nordpaa, som er let tilgængelige til Søs fra Sjælland og Sverige, østdansk Skik.

Vi har her kun fremdraget en lille Del af de interessante Emner, Dr. Steensberg kommer ind paa. Man maa meget ønske, at der maa gives ham Tid og Lejlighed til nærmere at begrunde og udføre de kulturgeografiske Synspunkter, som han kun skitsemæssigt har kunnet antyde i denne Bog.

C. G. Feilberg.

Slægtsforskning.

Albert Fabritius og Harald Hatt: Haandbog i Slægtsforskning. Paa Grundlag af Paul Hennings: Slægtsforskning. Kbh. 1943.

Overretssagfører Paul Hennings Vejledning i Slægtsforskning, den første større Bog paa Dansk om dette Emne, udkom i 1933, afsluttet og udgivet efter hans Død af Albert Fabritius og Harald Hatt, og da den forlængst er udsolgt og stærkt efterspurgt antikvarisk, har de to Udgivere nu foranstaltet en ny Udgave, der imidlertid er saa omarbejdet og forøget, at de har ment det rigtigst selv at tage Ansvaret for Bogen i dens nye Skikkelse.

Der er Grund til at nære Taknemmelighed overfor de to Forfattere for denne meget nyttige Haandbog. Vistnok aldrig tidligere har der været en saadan Interesse herhjemme for Genealogi som i disse Aar; paa vore Arkiver sidder Folk af alle Samfundslag og alle Aldre tæt Stol ved Stol og vender ivrigt søgende Bladene i Kirkebøger og Folketællingslister, men de burde egentlig ikke slippes ind i et Arkivs Læsesal, før de kunde dokumentere, at de havde læst den nye »Haandbog i Slægtsforskning«. Den er en aldeles ypperlig Vejledning for baade Begyndere og Viderekomne.

Efter en Indledning om det personallistoriske Studiums Udvikling herhjemme følger Afsnit om Slægtsvidenskabens Opgaver

og Kilder, om Slægtsberegning, og der gøres Rede for de to Opstillingsmetoder, Ahnetavlen og Efterslægtstavlen, ved mange Eksempler vises, hvorledes de kan benyttes. Derpaa følger de tre vigtigste Afsnit. Først »Indsamlingen af det slægtshistoriske Materiale«, med en Rigdom af gode Raad og nyttige Formaninger om Nøjagtighed, Paalidelighed og Orden, saa f. Eks. ingen Note slipper ind paa Kartotekseddelen, uden at ogsaa dens Kilde er noteret. Saa 40 Sider om »Bibliotekernes slægtshistoriske Indhold« med en udførlig Gennemgang af den trykte Litteratur, som en Slægtsforsker kan faa Brug for. Og derpaa 116 Sider om »Arkiverne og deres slægtshistoriske Indhold«, Bogens største Afsnit, for det er jo i Arkiverne, det vidtløftigste og vanskeligste Arbejde skal gøres. Det er en meget udførlig Gennemgang af de mange forskellige Arkiver, og man finder ogsaa her nyttige Henviisninger til de trykte Vejledninger og Registrarer, hvorefter en Del jo findes i tidligere Aargange af »Fortid og Nutid«.

Efter et kort Kapitel om Fornavne og Efternavne i dansk Navneskik følger »Vaabenet, Bomærket og Seglet« med en kort Oversigt over de heraldiske Grundregler, og Bogen slutter med nogle Afsnit om Slægtsforskning i de nordiske Lande og i Tyskland.

Desværre er Bogens Pris, Kr. 18,50, lidt for høj, til at den kan vinde den Udbredelse, den fortjener, især blandt de mange jævne Folk, der sysler med Slægtshistorie. Men det kan Forfatterne jo ikke gøre for. De skal kun roses for den store og nyttige Indsats, de har gjort med denne Haandbog.

Albert Thomsen.

Roskilde.

Arthur Fang: Roskilde. Fra Byen og dens Historie, I. Roskilde 1945.

Første Bind af Arthur Fangs Skildring af Roskilde Bys Historie lover godt. Man fristes til at tro, at den i stilistisk Henseende kan blive et klassisk Forbillede for andre Byhistorikere. Den er netop saa fængslende og livfuld, saa velillustreret og godt disponeret, som en alment tilgængelig Byhistorie bør være. Den er vel underbygget med Henviisninger til trykt Litteratur bag i Bogen (Forf. burde dog maaske have taget Hensyn til Lukmans Disputats om Skjoldunger og Skilfinger). Men der vil stadig være Plads for en Roskildes Historie grundet paa nye Arkivundersøgelser.